

Εξοικονόμηση αερίου για έναν ασφαλή χειμώνα: Η Επιτροπή προτείνει σχέδιο μείωσης της ζήτησης αερίου προκειμένου να προετοιμαστεί η ΕΕ για περικοπές του εφοδιασμού

Βρυξέλλες, 20 Ιουλίου 2022

Η Ευρωπαϊκή Ένωση αντιμετωπίζει κίνδυνο νέων περικοπών του εφοδιασμού με αέριο από τη Ρωσία, λόγω της επιλογής του Κρεμλίνου να χρησιμοποιεί τις εξαγωγές αερίου ως όπλο. Σχεδόν τα μισά από τα κράτη μέλη έχουν ήδη πληγεί από μειωμένες παραδόσεις. Με την ανάληψη δράσης τώρα, η Ευρώπη μπορεί να μειώσει τον κίνδυνο και το κόστος σε περίπτωση νέας ή πλήρους διακοπής του εφοδιασμού με αέριο, και να ενισχύσει έτσι την ενεργειακή ανθεκτικότητά της.

Κατά συνέπεια, η Επιτροπή προτείνει σήμερα ένα **νέο νομοθετικό εργαλείο και ένα ευρωπαϊκό σχέδιο μείωσης της ζήτησης αερίου, με σκοπό τη μείωση της χρήσης αερίου στην Ευρώπη κατά 15% έως την επόμενη άνοιξη**. Όλοι οι καταναλωτές, οι δημόσιες διοικήσεις, τα νοικοκυριά, οι ιδιοκτήτες δημόσιων κτιρίων, οι προμηθευτές ηλεκτρικής ενέργειας και η βιομηχανία μπορούν και πρέπει να λάβουν μέτρα για την εξοικονόμηση αερίου. Η Επιτροπή θα **επιταχύνει επίσης τις εργασίες για διαφοροποίηση του εφοδιασμού, συμπεριλαμβανομένης της από κοινού αγοράς** αερίου, ώστε να ενισχυθεί η δυνατότητα της ΕΕ να προμηθεύεται αέριο από εναλλακτικές πηγές.

Η Επιτροπή προτείνει **νέο κανονισμό του Συμβουλίου σχετικά με τα συντονισμένα μέτρα μείωσης της ζήτησης αερίου**, με βάση το [άρθρο 122 της Συνθήκης](#). Ο νέος κανονισμός θέτει ως στόχο για όλα τα κράτη μέλη τη μείωση της ζήτησης αερίου κατά 15% μεταξύ της 1ης Αυγούστου 2022 και της 31ης Μαρτίου 2023. Ο νέος κανονισμός θα δώσει επίσης στην Επιτροπή τη **δυνατότητα να κηρύξει, μετά από διαβούλευση με τα κράτη μέλη, «κατάσταση επιφυλακής στην Ένωση» σχετικά με την ασφάλεια του εφοδιασμού, επιβάλλοντας υποχρεωτική μείωση της ζήτησης αερίου** σε όλα τα κράτη μέλη. Η κατάσταση επιφυλακής στην Ένωση μπορεί να ενεργοποιηθεί όταν υφίσταται ουσιαστικός κίνδυνος σημαντικής έλλειψης αερίου ή εξαιρετικά υψηλή ζήτηση αερίου. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να επικαιροποιήσουν τα εθνικά τους σχέδια έκτακτης ανάγκης έως το τέλος Σεπτεμβρίου στα οποία θα παρουσιάζουν τον τρόπο με τον οποίο προτίθενται να επιτύχουν τον στόχο μείωσης και θα πρέπει να υποβάλλουν έκθεση προόδου στην Επιτροπή κάθε δύο μήνες. Τα κράτη μέλη που ζητούν εφοδιασμό με αέριο με βάση την αρχή της αλληλεγγύης θα πρέπει να παραθέσουν τα μέτρα που έχουν λάβει για τη μείωση της εγχώριας ζήτησης.

Για να βοηθήσει τα κράτη μέλη να επιτύχουν τις αναγκαίες μειώσεις της ζήτησης, η Επιτροπή ενέκρινε επίσης **ευρωπαϊκό σχέδιο μείωσης της ζήτησης αερίου, το οποίο καθορίζει τα μέτρα, τις αρχές και τα κριτήρια για συντονισμένη μείωση της ζήτησης**. Το σχέδιο επικεντρώνεται στην υποκατάσταση του αερίου με άλλα καύσιμα και στη συνολική εξοικονόμηση ενέργειας σε όλους τους τομείς. Αποσκοπεί στη **διασφάλιση του εφοδιασμού των νοικοκυριών και των βασικών χρηστών**, όπως τα νοσοκομεία, αλλά και των κλάδων που είναι καθοριστικής σημασίας για την παροχή βασικών προϊόντων και υπηρεσιών στην οικονομία, καθώς και για τις αλυσίδες εφοδιασμού και την ανταγωνιστικότητα της ΕΕ. Το σχέδιο παρέχει κατευθυντήριες γραμμές τις οποίες τα κράτη μέλη θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη κατά τον σχεδιασμό των περιορισμών.

Η ενέργεια που εξοικονομείται το καλοκαίρι είναι η ενέργεια που είναι διαθέσιμη για τον χειμώνα

Υποκαθιστώντας το αέριο με άλλα καύσιμα και εξοικονομώντας ενέργεια φέτος το καλοκαίρι, μπορούμε να αποθηκεύσουμε περισσότερο αέριο τον χειμώνα. Αναλαμβάνοντας δράση τώρα θα μειώσουμε τον αρνητικό αντίκτυπο στο ΑΕΠ και θα αποφύγουμε τις μη προγραμματισμένες δράσεις που θα πρέπει να αναλάβουμε αργότερα σε κατάσταση κρίσης. Η λήψη έγκαιρων μέτρων θα επιτρέψει επίσης την κατανομή των προσπαθειών σε μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, την άμβλυση των ανησυχιών της αγοράς και της αστάθειας των τιμών, καθώς και έναν καλύτερο σχεδιασμό στοχευμένων και οικονομικά αποδοτικών μέτρων για την προστασία της βιομηχανίας.

Το σχέδιο μείωσης της ζήτησης αερίου που προτείνει η Επιτροπή βασίζεται σε διαβουλεύσεις με τα κράτη μέλη και τη βιομηχανία. Για τη μείωση της ζήτησης αερίου είναι διαθέσιμο ένα ευρύ φάσμα μέτρων. Πριν από την εξέταση των μέτρων περιορισμού, τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξαντλήσουν

όλες τις δυνατότητες της υποκατάστασης καυσίμων, των μη υποχρεωτικών προγράμματος εξοικονόμησης και της χρήσης των εναλλακτικών πηγών ενέργειας. Όπου είναι δυνατόν, **θα πρέπει να δίνεται προτεραιότητα στη μετάβαση σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας** ή σε καθαρότερες, χαμηλότερης έντασης άνθρακα ή λιγότερο ρυπογόνες επιλογές. Ωστόσο, η μετάβαση στον άνθρακα, το πετρέλαιο ή την πυρηνική ενέργεια ενδέχεται να είναι αναγκαία ως μεταβατικό μέτρο, υπό την προϋπόθεση ότι θα αποφευχθεί ο μακροχρόνιος εγκλωβισμός στη χρήση άνθρακα. Για παράδειγμα, τα κράτη μέλη θα μπορούσαν να δρομολογήσουν συστήματα δημοπρασιών ή διαγωνισμών προκειμένου να **παρέχουν κίνητρα στη βιομηχανία να μειώσει την κατανάλωση ενέργειας**. Τα κράτη μέλη μπορούν να παρέχουν **στήριξη σύμφωνα με την τροποποίηση του [προσωρινού πλαισίου κρίσης για τις κρατικές ενισχύσεις](#)** που ενέκρινε σήμερα η Επιτροπή.

Ένας άλλος σημαντικός πυλώνας της εξοικονόμησης ενέργειας είναι η μείωση της θέρμανσης και της ψύξης. Η Επιτροπή καλεί επιτακτικά όλα τα κράτη μέλη **να δρομολογήσουν εκστρατείες ευαισθητοποίησης του κοινού για την προώθηση της μείωσης της θέρμανσης και της ψύξης** σε ευρεία κλίμακα, και να εφαρμόσουν την **[ανακοίνωση της ΕΕ για την εξοικονόμηση ενέργειας](#)**, η οποία περιέχει πολυάριθμες επιλογές για βραχυπρόθεσμη εξοικονόμηση. Για να δώσουν το καλό παράδειγμα, τα κράτη μέλη θα μπορούσαν να επιβάλουν **στοχευμένη μείωση της χρήσης θέρμανσης και ψύξης σε κτίρια των οποίων τη λειτουργία έχουν αναλάβει δημόσιες αρχές**.

Το σχέδιο μείωσης της ζήτησης θα **βοηθήσει επίσης τα κράτη μέλη να εντοπίσουν και να δώσουν προτεραιότητα**, στο πλαίσιο των «μη προστατευόμενων» ομάδων καταναλωτών τους, στους **πιο κρίσιμους πελάτες ή εγκαταστάσεις**, με βάση γενικές οικονομικές εκτιμήσεις και τα ακόλουθα κριτήρια:

- **Κοινωνική κρισιμότητα** — τομείς όπως η υγεία, τα τρόφιμα, η ασφάλεια, η προστασία, τα διυλιστήρια και η άμυνα, καθώς και η παροχή περιβαλλοντικών υπηρεσιών.
- **Διασυνοριακές αλυσίδες εφοδιασμού** — τομείς ή βιομηχανίες που παρέχουν αγαθά και υπηρεσίες ζωτικής σημασίας για την ομαλή λειτουργία των αλυσίδων εφοδιασμού της ΕΕ.
- **Ζημίες στις εγκαταστάσεις** – προκειμένου να αποφευχθεί το ενδεχόμενο να μην μπορέσουν να ξεκινήσουν εκ νέου την παραγωγή χωρίς σημαντικές καθυστερήσεις, επισκευές, κανονιστική έγκριση και κόστος.
- **Δυνατότητες μείωσης της κατανάλωσης αερίου και υποκατάσταση προϊόντων/συστατικών στοιχείων** — βαθμός στον οποίο οι βιομηχανίες μπορούν να στραφούν σε εισαγόμενα συστατικά στοιχεία/προϊόντα και βαθμός στον οποίο η ζήτηση προϊόντων ή συστατικών στοιχείων μπορεί να καλυφθεί μέσω των εισαγωγών.

Ιστορικό: Μέτρα που έλαβε η ΕΕ για να διασφαλίσει τον ενεργειακό εφοδιασμό της

Μετά τη ρωσική εισβολή στην Ουκρανία, η Επιτροπή ενέκρινε το σχέδιο REPowerEU προκειμένου να τερματιστεί η εξάρτηση της ΕΕ από τα ρωσικά ορυκτά καύσιμα το συντομότερο δυνατό. Το REPowerEU καθορίζει μέτρα για τη διαφοροποίηση των προμηθευτών ενέργειας, την εξοικονόμηση ενέργειας και την ενεργειακή απόδοση, καθώς και για την επιτάχυνση της ανάπτυξης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Η ΕΕ έχει επίσης **θεσπίσει νέα νομοθεσία με την οποία απαιτείται η κάλυψη της υπόγειας αποθήκευσης αερίου της ΕΕ στο 80 % της δυναμικότητας έως την 1η Νοεμβρίου 2022**, ώστε να εξασφαλιστεί ο εφοδιασμός για τον επόμενο χειμώνα. Στο πλαίσιο αυτό, η Επιτροπή **προέβη σε εμπειριστατωμένη εξέταση των εθνικών σχεδίων ετοιμότητας** για την αντιμετώπιση πιθανών σοβαρών διαταραχών του εφοδιασμού.

Η Επιτροπή έχει **δημιουργήσει την ενεργειακή πλατφόρμα της ΕΕ** με σκοπό τη συγκέντρωση της ζήτησης ενέργειας σε περιφερειακό επίπεδο και τη διευκόλυνση της **μελλοντικής κοινής αγοράς αερίου και πράσινου υδρογόνου**, τη διασφάλιση της βέλτιστης χρήσης των υποδομών, ώστε το αέριο να διοχετεύεται εκεί όπου είναι περισσότερο αναγκαίο, και την ανάπτυξη επαφών με τους διεθνείς εταίρους εφοδιασμού. Πέντε περιφερειακές ομάδες κρατών μελών έχουν ήδη δημιουργηθεί στο πλαίσιο της πλατφόρμας και έχει συσταθεί ειδική ομάδα εργασίας εντός της Επιτροπής για τη στήριξη της διαδικασίας. Η ΕΕ **επιτυγχάνει τη διαφοροποίηση του εφοδιασμού με εισαγωγές αερίου εκτός Ρωσίας** χάρη στην αύξηση των εισαγωγών ΥΦΑ και των εισαγωγών μέσω αγωγών από άλλους προμηθευτές. Κατά το πρώτο εξάμηνο του 2022, οι εισαγωγές ΥΦΑ εκτός Ρωσίας αυξήθηκαν κατά 21 δισεκατομμύρια κυβικά μέτρα (bcm) σε σύγκριση με την ίδια περίοδο πέρυσι. Οι εισαγωγές μέσω μη ρωσικών αγωγών αυξήθηκαν επίσης κατά 14 bcm από τη Νορβηγία, το Αζερμπαϊτζάν, το Ηνωμένο Βασίλειο και τη Βόρεια Αφρική.

Πολύ πριν από τη ρωσική εισβολή στην Ουκρανία, η ΕΕ **δημιούργησε ένα καθαρό και διασυνδεδεμένο ενεργειακό σύστημα**, το οποίο επικεντρώνεται στην αύξηση του μεριδίου της εγχώρια παραγόμενης ανανεώσιμης ενέργειας, στη σταδιακή κατάργηση των εισαγόμενων ορυκτών καυσίμων και στη διασφάλιση των συνδέσεων και της αλληλεγγύης μεταξύ των κρατών μελών σε περίπτωση διακοπών του εφοδιασμού.

Με τη σταδιακή εξάλειψη της εξάρτησής μας από πηγές ορυκτών καυσίμων και τη μείωση της συνολικής κατανάλωσης ενέργειας της ΕΕ μέσω της αυξημένης ενεργειακής απόδοσης, **η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία και η δέσμη μέτρων προσαρμογής στον στόχο του 55 % ενισχύουν την ασφάλεια του εφοδιασμού της ΕΕ**. Το σχέδιο REPowerEU, το οποίο βασίζεται σε αυτές τις προτάσεις, αποσκοπεί στην επιτάχυνση της ανάπτυξης των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας σε ολόκληρη την ΕΕ και της ανάπτυξης επενδύσεων στην ενεργειακή απόδοση. Επί του παρόντος, πάνω από το 20 % της ενέργειας της ΕΕ προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές, και η Επιτροπή πρότεινε να υπερδιπλασιαστεί το ποσοστό αυτό ώστε να φτάσει τουλάχιστον το 45 % έως το 2030. Σύμφωνα με εκτιμήσεις, από την αρχή του έτους, η δυναμικότητα ανανεώσιμης ενέργειας αυξήθηκε κατά επιπλέον 20 GW. Αυτό ισοδυναμεί με περισσότερο από 4 bcm φυσικού αερίου.

Μέσω των επενδύσεών μας σε τερματικούς σταθμούς ΥΦΑ και γραμμές διασύνδεσης αερίου, κάθε κράτος μέλος μπορεί πλέον να εφοδιάζεται με αέριο από τουλάχιστον δύο πηγές, ενώ είναι εφικτές οι αντίστροφες ροές μεταξύ γειτόνων. Σύμφωνα με τον κανονισμό για την ασφάλεια του εφοδιασμού με αέριο, τα κράτη μέλη πρέπει να διαθέτουν εθνικά σχέδια προληπτικής δράσης και σχέδια έκτακτης ανάγκης, και σε σοβαρές περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης ένας μηχανισμός αλληλεγγύης εγγυάται τον εφοδιασμό των «προστατευόμενων πελατών» σε γειτονικές χώρες.

Για περισσότερες πληροφορίες

[Σημείωμα E&A](#)

[Ανακοίνωση](#)

[Παράρτημα](#)

[Κανονισμός](#)

[Προσωρινό πλαίσιο κρίσης για τις κρατικές ενισχύσεις](#)

[Ενημερωτικό δελτίο: Εξοικονόμηση αερίου για έναν ασφαλή χειμώνα](#)

[Ενημερωτικό δελτίο: Ευρωπαϊκό σχέδιο μείωσης της ζήτησης αερίου](#)

[Ενημερωτικό δελτίο: Στήριξη των πόλεων για την εξοικονόμηση ενέργειας](#)

IP/22/4608

Αρμόδιοι επικοινωνίας:

[Tim McPHIE](#) (+ 32 2 295 86 02)

[Giulia BEDINI](#) (+32 2 295 86 61)

[Ana CRESPO PARRONDO](#) (+32 2 298 13 25)

Ερωτήσεις του κοινού: [Europe Direct](#) τηλεφωνικά [00 800 67 89 10 11](#) ή με [ηλεκτρονικό μήνυμα](#)

Related media

 [Save Gas for a Safe Winter](#)